

ONDER DE AANDACHT

OPROEP VOOR DE ALGEMENE LEDENVERGADERING, 24 APRIL 2003

Op donderdag 24 april vindt de jaarlijkse algemene ledenvergadering plaats. De ledenvergadering begint om 20.00 uur in Gemeenschapshuis van Oostrum voorafgaand aan de maandelijkse bijeenkomst van de kring Venray.

Voor de agenda van de algemene ledenvergadering verwijzen wij naar het Natuurhistorisch Maandblad van maart 2003.

GRATIS TOEGANG NATUURHISTORISCH MUSEUM

Leden van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg hebben gratis toegang tot de exposities van het Natuurhistorisch Museum Maastricht. De medewerkers bij de receptie mogen diegenen die zich presenteren als lid van het Natuurhistorisch Genootschap wel vragen naar hun naam en adresgegevens om deze te vergelijken met de ledenlijst. Gratis toegang geldt uitsluitend voor de leden zelf; niet voor hun familieleden of gasten.

SOK MEDEDELING 38

In januari is de SOK-Mededeling nummer 38 van de Stichting Onderaardse Kalksteengroeven verschenen. Hieronder een korte samenvatting van de inhoud.

Een geschiedkundig en cultuurhistorisch portret schetsen van de groeve de Coolen is niet eenvoudig. De archieven geven nauwelijks iets prijs en de groeve is niet bepaald bezaaid met oude opschriften. Toch heeft de auteur (Janssen) een samenraapsel van bij elkaar gesprokkelde gegevens tot een boeiend overzicht weten te bundelen. Deze zogenaamde boerengroeve kent een oude oorsprong. Romeinen hebben in de directe omgeving wijngaarden geëxploiteerd en de resten van villa's en graftombes zijn niet ver van de groeve gevonden. Maar de eerste verwijzing naar de groeve de Coolen is mogelijk een akte uit 1286, met de vermelding "Steynberch in Valle". In de 16^e en 17^e eeuw wordt ook verwe-

zen naar de steenwinning in Val-Meer, waar gesproken wordt over "mergelkuylen" en "fallerkuijlen". Janssen vervolgt zijn verhaal met een schets van de mergelontginning in vergelijking met de grotere groeven in de nabij gelegen dorpen, de champignonteelt, de bescherming en de fauna. Met name de vleermuizen hebben baat gevonden bij de bescherming. Sinds de afsluiting van de Coolen is het aantal overwinterende vleermuizen gestegen van enkele exemplaren tot een zeventigtal in de laatste jaren.

Enkele merkwaardige zwarte laagjes in de mergel van de Lacroixberg in Zussen waren het doel van een bezoek met Dortangs. Het bleek niet de zo vurig verlangde Krijt/Tertiair-grens te zijn, maar een inspoeling van water, waarbij het op de kalklagen aanwezige geoxideerde ijzer en andere mineralen is achtergebleven. De aanwezige karstvorming in de groeve trok echter de bijzondere aandacht van de bezoeker. Ofschoon karst algemeen bekend is, bespreekt de auteur het ontstaan ervan en de hieraan gerelateerde fenomenen die in de Lacroixberg zichtbaar zijn.

Jan Dielis was rond 1950 assistent van ir. D.C. van Schaik in de Sint-Pietersberg tijdens de bekende inventarisatiewerken aldaar. Tijdens dat onderzoek ontwikkelde zich bij Dielis een fantastische theorie over de twaalf gouden apostelbeelden die behoorden tot het Kapittel van Sint-Servaas en die in 1579 verborgen zouden zijn op een onbekende plek. Hij raakte ervan overtuigd dat de zo vaak gezochte beelden ergens in de Sint-Pietersberg verstopt zouden zijn. Na veel denk- en rekenwerk kwam Dielis tot de conclusie dat het gebied waar het Noordelijk gangenstelsel en de Zonneberg elkaar raken de plaats moest zijn waar de beelden verstopt waren. In het diepste geheim werd in 1964 een ploeg opgravers gevormd, die samen met Dielis, overigens tevergeefs, op zoek gingen naar de kostbare beelden. Ed de Grood doet verslag van deze nu "vermakelijke" gebeurtenis.

Deel IV van de "Kapellen in de onderaardse kalksteengroeven van Zuid-Limburg", gaat over de kapel ter herinnering aan de geloofsvervolgelingen in de Franse Tijd in het Zonnebergstelsel bij Maastricht. De kapel is bij menig bergloper niet bekend, omdat hij niet direct in het oog valt. Hij is namelijk gelegen om de hoek

van een hoger gelegen gedeelte in een doodlopende zijgang. De geschiedenis van de kapel is min of meer een raadsel. Alhoewel een opschrift herinnert aan de geloofsvervolgelingen in 1794, doet de stijl en de ligging anders vermoeden. De auteur probeert alle stukjes in elkaar te passen, maar moet tot de conclusie komen dat het "een raadselachtig geval" blijft.

De cd-rom met de SOK-Medelingen I tot en met 37 is nog steeds te koop bij het publicatiebureau en op het kantoor van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Inlichtingen over de SOK-Medelingen:

Ton Breuls
Bovenstraat 28
B-3770 Kanne Riemst (België)
e-mail: sok@nhgl.org

OPENDEURDAG NATUURCENTRA IN BELGISCH LIMBURG

Voor wie de natuur in Belgisch Limburg wil leren kennen, zijn de natuurcentra ideale vertrekpunten. Er zijn 20 centra die onder meer informeren over de mogelijkheden om de natuur te verkennen, over de planten en dieren die er voorkomen en het beheer dat er gevoerd wordt.

Op zondag 27 april 2003 organiseert LIMNET (Limburgs Natuur- en Milieueducatief Netwerk) voor de derde keer de Opendeurdag van de natuurcentra in Belgisch Limburg. Van 10.00 tot 18.00 uur biedt elk centrum een eigen programma aan, met onder andere begeleide natuurwandelingen en natuurzoektochten, braakballen pluizen, wateronderzoek, natuurzoektochten, etc. Omdat de dag samenvalt met de "Dag van de Aarde" besteden een aantal bezoekers centra speciaal aandacht aan "trage wegen" (veldwegen, kerkwegels, jaagpaden, holle wegen). Het volledige programma is te vinden op de internetpagina: www.limburg.be/limnet.

Het volledige programma is te verkrijgen bij:
Provinciaal Natuurcentrum
Het Groene Huis
Domein Bokrijk
3600 Genk
Tel. 0032 (0)11 26 54 50
e-mail: limnet@limburg.be